Dosarul nr. 4r-3894/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-24037794-02-4r-11092024 Judecător Liudmila BEȘLIU

D E C I Z I E
în numele Legii

30 octombrie 2025 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Eugeniu BEȘELEA
Judecători: Olga COJOCARU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursurile declarate de agentul constatator Valentin BUNDUC și de victima Igor BURLACU împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1303/2024 din 01 august 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 247884 din 13.03.2024, adoptate în privința lui **BIVOL Petru** în temeiul art.242 alin.(2) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 05.04.2024 până la 01.08.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 11.09.2024 până la 30.10.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 13.03.2024, agentul constatator din cadrul Direcției de Poliție Chișinău, BUNDUC Valentin, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 247884, prin care BIVOL Petru a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.242 alin.(2) Cod contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 24 unități contravenționale, ceea ce constituie 1200 lei și 6 puncte de penalizare, pentru faptul că la 23.01.2024, aflându-se la volanul automobilului de model ***** cu n/î ***** nu a ținut cont de situația rutieră, și nu a dat dovadă de dexteritate în conducere nu a oprit la semnalul roșu al semaforului care interzice trecerea, ca rezultat a accidentat automobilul de model *****cu n/î *****la volanul căruia se afla ce. BURLACU Igor.

La rândul său, făptuitorul BIVOL Petru, la 28 martie 2024 a înaintat o contestație privind dezacordul cu legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1303/2024 din 01 august 2024,* a fost admisă contestația declarată de BIVOL Petru împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 247884 din 13.03.2024 întocmit de agentul constatator BUNDUC Valentin din cadrul Direcției de Poliție Chișinău, prin care BIVOL Petru a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.242 alin.(2) Cod contravențional, ca fiind întemeiată.

A fost încetat procesul contravențional inițiat în temeiul art.242 alin.(2) Cod contravențional în privința lui BIVOL Petru, din motiv că nu există faptul contravenției în acțiunile acestuia.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator Valentin BUNDUC din cadrul Serviciului documentare accidente rutiere al SST și CR al Direcției de Poliție mun. Chișinău, a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1303/2024 din 01 august 2024*, *cu remiterea cauzei spre rejudecare într-un alt complet de judecată.*

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, hotărârea instanței de fond drept una neîntemeiată din care motiv solicită casarea integrală a acesteia cu restituirea cauzei la o nouă rejudecare, or procesul verbal cu privire la contravenție întocmit în baza art.242 alin.(2) Cod contravențional, în privința cet. BIVOL Petru este unul bazat pe probe care au rezultat în urma examinării cauzei contravenționale, faptul ignorării cerințelor RCR RM de către BIVOL Petru este pe deplin demonstrat, ține să menționeze că în hotărârea instanței de judecată se stipulează faptul că cet. BIVOL Petru în privința căruia a fost întocmit procesul contravențional ar fi fost angajat în trecerea intersecției la culoarea galbenă intermitentă iar conducătorul autoturismului de model *****cu n/î ***** ar fi început deplasarea la culoarea verde și nu s-a asigurat că toate vehiculele angajate în trecerea intersecției au finisat manevra, însă acest fapt se contrazice prin explicațiile oferite de cet. BIVOL Petru care fiind chestionat a declarat, că s-a angajat în trecerea intersecției când semaforul avea culoarea verde pentru încă 17 secunde, ținând cont că acesta se deplasa cu 15-20 km la oră, acesta trebuia să traverseze în siguranță intersecția străzilor ***** cu S***** ceea ce denotă că acesta din anumite motive a indus organele de poliție în eroare.

Adăugător la cele menționate mai sus, prin probele acumulate se demonstrează că conducătorul vehiculului de model *****cu n/î *****condus de cet. BURLACU Igor, care a menționat în cadrul chestionării că aflându-se pe str. ***** deplasându-se pe a doua bandă, a atras atenția că semnalul verde al semaforului va arde încă timp de aproximativ 17 secunde, având autoturisme pe banda 1 şi 2, a preselectat banda de pe a doua pe a treia care era liberă, şi continuându-și deplasarea înainte fapt permisiv, în lipsa marcajelor rutiere 1.18.1 direcțiile de circulație pe benzi sau indicatoarele 5.37.1 şi 5.37.2 direcțiile de deplasare pe benzi, angajându-se în trecerea intersecției la semnalul verde al semaforului s-a ciocnit cu autoturismul de model ***** Duster cu n/î *****condus de cet. BIVOL Petru, este de menționat și faptul că conducătorul autoturismului de model

*****cu n/î ***** a observat autoturismul de model ***** Duster cu n/î *****când acesta se afla la o distanță de 5-7 metri, conducătorul autoturismul de model *****cu n/î ***** deplasându- se cu o viteză de aproximativ 50 de km pe oră, neavând suficient spațiu de frânare, întrucât pentru a frâna un vehicul ce se deplasează cu 50 de km pe oră, este necesar cel puțin 15-17 metri ținând cont de timpul de reacție etc, această distanță fiind mai mare deoarece în acea zi carosabilul era umed fapt stipulat în Procesul de cercetare la fața locului, din acest punct de vedere conducătorul a/m de model ***** cu n/î *****care fiind chestionat s-a expus că se deplasa cu viteza de aproximativ 15- 20 km pe oră, nu a ținut cont de situația rutieră şi nu a dat dovadă de dexteritate în conducere, la apariția obstacolului acesta fiind obligat să evite coliziunea şi având posibilitatea să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului rutier, ultimul nu a făcut-o, cele expuse mai sus fiind confirmate în cadrul audierii martorului ocular cet. MARDARI Viorel.

Menționează că nu au fost anexate ca probe, secvențele video ridicate prin ordonanță și proces verbal de ridicare, deoarece acestea nu serveau ca probe, fiind imposibilă aflarea orei exacte a comiterii accidentului rutier, acestea fiind inutile. Adăugător, au fost emise interpelări pentru solicitarea eliberării secvențelor video de la Bercut S.R.L, de la Muzeul etnografic amplasat pe str. ***** 82 însă a primit răspuns că camerele de supraveghere amplasate pe edificiile menționate nu cuprind intersecția unde s-a produs accidentul rutier.

Indică recurentul că la baza cauzei contravenționale, au fost acumulate o serie de probe şi au fost efectuate acțiuni procedurale care cu certitudine confirmă vinovăția petentului BIVOL Petru, însă aceste probe nu au fost luate în considerare de instanța de judecată și nu le-a fost dată o apreciere corespunzătoare. Este inadmisibil de a constata lipsa faptei contravenționale, având la materialele cauzei o serie de probe care dovedesc vinovăția contravenientului și nemijlocit atestă fapta contravențională. Este inexplicabilă poziția instanței de fond, precum că lipsesc probe care ar demonstra vinovăția persoanei. Mai mult, instanța nu a atras atenția asupra faptului că la materialele cauzei există schița accidentului (f.d. 20) unde BIVOL Petru confirmă că este de acord cu schița accidentului și cu procesul verbal de cercetare la fața locului, Potrivit pct.10 alin.(1) lit.b) din Regulamentul Circulației Rutiere, persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum. Conform pct.20 alin.(1) din Regulamentul Circulației Rutiere, este interzisă angajarea în trecerea intersecției la culoarea roșie a semaforului, în instanța de fond nu a atras atenția la aceste circumstanțe importante, respectiv a emis o hotărâre pasibilă de a fi casată.

Făcând cunoștință cu Hotărârea din 01 august 2024 nu a găsit nici un motiv obiectiv, clar şi concludent care ar duce la anularea procesului verbal cu privire la contravenție, un cumul de articole din diverse acte normative culese arbitrar, nu este clar cum a apreciat instanța că în acțiunile cet. BIVOL Petru nu sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art.242 alin.(1) Cod contravențional. Procesul verbal cu privire la contravenție este întocmit conform legii și conține absolut toate elementele necesare pentru a avea o forță juridică probantă şi de sancționare, fapt constatat de instanța de

fond, dar, în detrimentul acestor constatări totuși îl declară nul. Consideră că instanța superficial a examinat cauza şi nu a dat o apreciere corectă probelor acumulate de agentul constatator.

4. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, victima Igor BURLACU, a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1303/2024 din 01 august 2024*, *cu remiterea cauzei spre rejudecare într-un alt complet de judecată.*

Notează recurentul că instanța face constatări, fără o argumentare sau o claritate în ce acțiuni au fost contrare sau administrate incorect.

O altă constatare care confirmă ingerințele instanței de fond, este - din schița accidentului rutier instanța de judecată reține că pe str. ***** intersecție cu str. S***** circulația era dirijată de semafor și conform schiței accidentului rutier (f.d. 12) tamponarea automobilelor a avut loc deja când șoferul automobilului ***** era angajat în intersecție și deja finisa deplasarea spre ieșirea din intersecție. Fapt ce denotă că BIVOL Petru a trecut intersecția la culoarea verde spre finisare sau la culoarea galbenă intermitentă a semaforului deși martorul BIVOL Vera a relatat că se deplasau la culoare verde, în asemenea circumstanțe instanța atestă că, șoferul automobilelor de model *****nu a respectat prevederile Regulamentului Circulației rutiere și anume pct. 58 subpct. 1 la apariția semnalului verde al semaforului, conducătorul este obligat să cedeze trecerea vehiculelor deja angajate în trecerea intersecției, indiferent de direcția de deplasare. Alegațiile instanței, sunt pur şi simplu nefondate şi neprobate, sunt inserate niște opinii teoretice fără a se baza pe un înscris sau legătura cauzală dintre cele relatate şi cele efectiv petrecute, or, generează întrebarea cum poate instanța să apreciere că șoferul automobilului ***** deja finisa deplasarea, dacă impactul a fost practic în centru intersecției, și aici a se lua seama de lățimea drumului, direcția din care venea automobilul ***** era cu intersectarea a 3 benzi, iar cea a *****cu 2 benzi.

Consideră un abuz, faptul că instanța a luat parte celor invocate de martorul BIVOL Vera, or, este cert că declarațiile martorului chiar nu corespunde circumstanțelor efectiv petrecute, iar, faptul că martorul este soția contravenientului este cert, că instanța urma să efectueze o cercetare suplimentare comparând şi declarațiile altor martori.

Constată că instanța admis audierea martorului în cadrul procesului contravențional, însă contravenientul a făcut uz de drepturile sale prin intermediul instanței, este clar că martorul urma să intervină în cadrul examinării la etapa prejudiciară, or, Petru BIVOL, atât timp cât Vera BIVOL este soția acestuia, să înainteze o cerere de a interveni pentru a se apăra a se vedea art.388 alin.(3) Cod contravențional.

Cu regret, instanța a lăsat victima Igor BURLACU, fără apărător, or, atât timp cât acesta avea contractat un avocat, instanța urma să ofere dreptul ca la audierea martorului Vera BIVOL, să fie efectuată cu asistarea victimei Igor BURLACU împreună cu avocatul, fapt care încalcă grav art.387 Cod contravențional. Victima are dreptul - să fie asistată în procesul contravențional de un apărător ales, acest fapt îl consideră drept unul care încalcă grav drepturile victimei într-un proces echitabil şi egal.

La caz, constată că avocatul Sergiu BIVOL, este fiul contravenientului Petru BIVOL si fiul martorului Vera BIVOL, în această situația consideră că instanța urma să asigure prezenta apărătorului victimei, or, de către avocatul victimei a fost demonstrată diligenta si profesionalismul, având în vedere că în termen a depus referința, a prezentat si probe şi mai mult ca atât, victima a fost prezentă la ședința, în pofida celor descrise, a fost pusă în situația de a se confrunta cu avocatul care este părtinitor martorului şi contravenientului fiind fiul lor.

Prin urmare, consideră recurentul că instanța nu a elucidat corect și multiaspectual circumstanțele cazului din probele anexate la materialele dosarului, făcându-și concluzia doar în baza declarațiilor martorului Vera BIVOL, cu excluderea circumstanțelor faptice descrise în schița accidentului rutier.

O altă încălcare gravă comisă prin emiterea Hotărârii este că instanța constată că de la Institutul Național al Justiției au fost ridicate secvențele video dar nu se regăsesc la materialele cauzei, fapt care a ridicat mari semne de întrebare, consideră că instanța urma până la emiterea unei Hotărâri să se expună sau să solicite din oficiu un înscris care nu este anexat, dar este indicat drept probă, aceasta demonstrează că instanța superficial și părtinitor a analizat cauza. Atât timp cât această probă este ridicată şi este confirmarea că a fost solicitată și ridicată, atunci analizarea tuturor circumstanțelor pe marginea cauzei examinate.

Totodată consideră recurentul că alegațiile instanței că audierea martorului Viorel MARDARI (f.d. 24) la fel este unul dubios, atât timp cât victima Igor BURLACU, a solicitat audierea lui Viorel MARDARI , însă instanța indică în Hotărâre că Igor BURLACU nu a solicitat audierea, este un fals. Consideră că pentru clarificarea şi aflarea adevărului, instanța urma să audieze martorul Viorel MARDARI, atât timp, cât acesta a fost în momentul impactului şi a fost audiat în cadrul procesului contravențional, chiar dacă instanței trezește dubii procesul verbal de audiere, nimeni nu a interzis audierea acestuia în cadrul procesului judiciar, mai mult Igor BURLACU Victima, a solicitat imediat după audierea martorului Vera BIVOL, având în vederea neadevărurile invocate şi ducerea în eroare a instanței.

Prin urmare, probele existente la materialele cazului dat nu servesc temei pentru constatarea nevinovăției lui Petru BIVOL, deopotrivă constată că împrejurările au avut loc conform materialului probatoriu al examinării şi constatării efectuate de agentul constatator. Considerațiunile petiționarului în ce privește localizarea locului accidentului, au dus totuși instanța în eroare, ori localizarea pe partea carosabilului nu este deloc așa cum a fost constatată de instanța de fond.

Constată că vehiculul *****era încadrat deja în intersecție, iar, contravenientul BIVOL Petru nici nu a frânat, or atrage atentai completului că pe lângă faptul că este o intersecție dirijată direcția de mers a vehiculului *****este pe drum prioritar.

5. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

6. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de agentul constatator Valentin BUNDUC și de victima Igor BURLACU împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1303/2024 din 01 august 2024*, *cu casarea integrală a hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.*

7. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 Cod de procedură penală aplicate corespunzător.*

Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: *d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.*

Colegiul penal reține, că la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al

contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată, că instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieșind din prevederile art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26). În sensul art.6 alin.(1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulțumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

8. În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională. În temeiul prevederilor art.10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza

contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

9. În fapt, reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 247884, BIVOL Petru a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.242 alin.(2) Cod contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 24 unități contravenționale, ceea ce constituie 1200 lei și 6 puncte de penalizare, pentru faptul că la 23.01.2024, aflându-se la volanul automobilului de model ***** cu n/î ***** nu a ținut cont de situația rutieră, și nu a dat dovadă de dexteritate în conducere nu a oprit la semnalul roșu al semaforului care interzice trecerea, ca rezultat a accidentat automobilul de model *****cu n/î *****la volanul căruia se afla ce. BURLACU Igor.

Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 247884 din 13.03.2024 a fost întocmit de către agentul constatator, inspectorul Valentin BUNDUC din cadrul SDAR al SST și CR al Direcției de Poliție mun. Chișinău, cu participarea lui BIVOL Petru, acesta invocând la rubrica obiecții, că ”nu este de acord cu decizia”, totodată fiindu-i înmânată copia actului tot la 13.03.2024 (a se vedea f.d. 9).

Prin decizia agentului constatator în persoana lui Valentin BUNDUC, din aceeași dată (13.03.2024) în privința lui BIVOL Petru s-a aplicat sancțiunea amenzii în mărime de 24 (douăzeci și patru) unități convenționale, ceea ce constituie 1200 (una mie două sute) lei, cu aplicarea a 6 (șase) puncte de penalizare.

Acțiunile lui BIVOL Petru au fost calificate potrivit contravenției prevăzută la art.242 alin.(2) Cod contravențional și anume: „*încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale ușoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri*.

10. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond a dat o apreciere superficială cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz,

caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art.6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

Potrivit prevederilor art.425 Cod contravențional, (1) Probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. (3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. (4) Nici o probă nu are valoare prestabilită. (5) Sânt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. (6) Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obținute: a) prin violenta, amenințări sau prin alte mijloace de constrângere; b) prin metode ce contravin prevederilor științifice; c) prin încălcarea esențială a drepturilor şi libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător. (6/1) În cazul contravențiilor date în competenta organelor de control de stat al activității de întreprinzător şi cea a organelor Ministerului Afacerilor Interne nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei. În cazul dat se purcede la efectuarea de copii şi de înregistrări foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă. (6/2) Copiile se realizează cu ajutorul mijloacelor tehnice şi al procedurilor adecvate, de natură să asigure integritatea informațiilor conținute de acestea, şi de un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau, după caz, din afara acestora. (6/3) În cazul prevăzut la alin.(6/1), când este imposibilă efectuarea copiilor şi a înregistrărilor foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucționează efectuarea acestor acțiuni, agentul

constatator le ridică în scopul efectuării copiilor şi înregistrărilor foto sau video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicând în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatator sau de autoritatea competentă de soluționarea cauzei contravenționale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora. (7) Procesului contravențional, în partea ce ține de declarații, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

11. Colegiul penal, analizând hotărârea contestată, constată că instanța de fond nu a motivat în mod riguros soluția de încetare a procesului contravențional, omițând să examineze și să ia în considerare toate circumstanțele relevante ale cauzei. O astfel de motivare lacunară contravine cerințelor de fond ale unei hotărâri judecătorești și afectează legalitatea și temeinicia soluției pronunțate.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal și a deciziei contestate, instanța evidențiază că forța probantă a acestora în cauzele contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 7 iunie 1999).

Concomitent, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, însă acesta nu stabilește reguli precise privind admisibilitatea probelor (a se vedea, de exemplu, Schenk împotriva Elveției, 12 iulie 1988, § 46 și Lhermitte împotriva Belgiei [MC], 29 noiembrie 2016, § 83), iar prin urmare, întrebarea la care trebuie să se răspundă este dacă procedura în ansamblu a avut un caracter echitabil (Svetina împotriva Sloveniei, 22 mai 2018, § 43).

Respectiv, pentru a determina dacă procedura în ansamblu a fost echitabilă, trebuie să se aibă în vedere dacă dreptul la apărare a fost respectat, iar în particular, trebuie să se examineze dacă persoanei i-a fost oferită posibilitatea de a contesta autenticitatea probelor și de a se opune utilizării acestora (a se vedea Zhang împotriva Ucrainei, 13 noiembrie 2018, § 57), condiții care în accepțiunea instanței de recurs au fost respectate în acest caz.

Instanța de recurs conchide că, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele invocate de participanții la proces și nu a dat răspuns la cele mai importante obiecții ale acestuia vizavi de cauza examinată.

12. Din prisma legislației și jurisprudenței naționale, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeelor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Astfel, instanța de recurs menționează că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului, deoarece întregul volum de muncă depusă de către agentul constatator, de instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se finalizează prin soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Având în vedere ansamblul argumentelor expuse, Colegiul consideră că instanța de fond nu a apreciat în mod corespunzător circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, omițând să analizeze în mod obiectiv și complet probatoriul administrat.

Prin urmare, instanța de fond, în primul rând urma să dea apreciere materialelor dosarului contravențional și să se expună asupra pertinenței și concludenții acestora. Mai ales că, acuzația în materie contravențională este de un grad de intensitate mai scăzut decât în materia penală, ceea ce, pe cale de consecință, scade și din intensitatea rigorilor formale la administrarea probatoriului de către agentul constatator. Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora. În aceste circumstanțe, se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

Astfel, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond a motivat insuficient soluția. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că:

„Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, „la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare”.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursurile declarate de către agentul constatator Valentin BUNDUC și de victima Igor BURLACU, a casa Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1303/2024 din 01 august 2024 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

13. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admit recursurile declarate de agentul constatator Valentin BUNDUC și de victima Igor BURLACU.

Se casează integral Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1303/2024 din 01 august 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 247884 din 13.03.2024, adoptate în privința lui **BIVOL Petru** în temeiul art.242 alin.(2) Cod contravențional, și se remite cauza în vederea rejudecării în prima instanță, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Olga COJOCARU**

Vitalie BUDECI